

Telefonmøte nr 2/2015 i Fagrådet for geit

Tid: mandag 16. november 2015 kl. 12:00 – 14:00

Medlemmer: Tone Edland, leder
Sigurd Vikesland, nestleder
Hilde Giever Marvik
Håkon Gjelstad
Helga Kvamsås, TINE Meieriet Vest
Tormod Ådnøy, IHA/NMBU

NSG adm. Thor Blichfeldt, avls- og seminsjef

Sekretær: Ewa Wallin, rådgiver geit

Sakliste

19	Innkalling og sakliste.....	2
20	Referat fra møte i Fagrådet for geit 27.-28. oktober 2015	2
21	Status for budsjett 2016.....	2
22	Statuett for beste avlsbukk 2015.....	3
23	Tilskuddsutbetaling 2015	4
24	Kvotedrøftingene	6
25	Innspill til jordbruksforhandlinger 2016.....	6
26	Eventuelt	6

19 Innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

20 Referat fra møte i Fagrådet for geit 27.-28. oktober 2015

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra møtet i Fagrådet for geit 27.-28. oktober 2015

Vedtak:

Referatet fra møtet i Fagrådet for geit 27.-28. oktober 2015 godkjennes med følgende innspill som kom på møtet.

- **Sak 15/15** Konferanse for avlsbesetninger på geit 2016
Temaer som skal tas opp: smittebeskyttelse; gransking av egne prøvebukker
- **Sak 18.1/15** Genomseleksjon - forskning
Genomisk seleksjon kan få stor betydning for avlsframgangen også hos geit i framtida.

Avl og genetikk-gruppa på Institutt for husdyrfag er interessert i å gå inn på forskningsfronten når det gjelder genomisk seleksjon – å utvikle nye tilnærminger til dette der en tar hensyn til hvor gener er plassert i genomet og hva slags samspill det er mellom dem. Det kan være aktuelt å søke NMBU om stipendiatstilling til dette på nyåret i 2016 eller året etter. Da trengs det data og prosjektmidler. Geitekontrollen og eventuelt tilgjengelig DNA fra geiter eller bukker som er samlet inn vil kunne være nyttige bidrag til slik forskning. Prosjektmidler er det aktuelt å søke fra NFR.

Med dette som bakgrunn er det aktuelt å lage et forskningsprosjekt for genomisk seleksjon på geit. Det må leveres inn en skisse våren 2016.

21 Status for budsjett 2016

Saksbehandler: Thor Blichfeldt

I oppsummeringen av budsjettet på siste møte glemte jeg å ta høyde for at vi hadde lagt inn farskapstesting av kaseingentestede bukker fra avlsbesetningene.

Som det går fram av referatet, sak 18.4, så ligger vi an til et underskudd på omkring 250.000 kr i 2016.

Jeg har ikke noe vesentlig nytt omkring budsjettet etter siste Fagrådsmøtet.

Vi har tre alternativer (eller en kombinasjon av dem) for 2016.

1. Kjøre med det budsjetterte underskuddet og dekke underskuddet fra fondet for geiteavl, eller
2. Kutte noen tiltak som ikke er selvfinansierende (for eksempel farskapstesten), eller
3. Ta bort noen subsidier fra avlsbesetningene

- a. Gratis sæddunk: 60.000 kr
- b. Farskapstest: 100.000 kr

Det enkleste er selvsagt å trekke fra fondet. Men er dette beste måten å bruke fondet på?

Vedtak:

Fagrådet mener at det på nåværende tidspunkt er vanskelig å vurdere størrelsen på underskuddet. Det må styres i retning mot balanse.
Fagrådet tar informasjon om budsjettet for 2016 til orientering.

22 Statuett for beste avlsbukk 2015

Saksbehandler: Ewa Wallin

Fagrådet for geit må komme med tilråding til syret i NSG om hvem som skal få tildelt avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk i 2015.

Statuetten tildeles oppdretter av den avkomsgranska bukken som har den høyeste samlede avlsverdien ved indeksberegningen i november.

Regler for tildeling av avlsstatuetten stiller følgende krav:

- *Til bukken:*
 - *Må være født i en avlsbesetning.*
 - *Må være minst 3,5 år gammel (kåringår + 3) på tildelingstidspunktet.*
 - *Må ha fått offisiell indeks, der et tilstrekkelig antall av døtrene står i avlsbesetningen(e).*
 - *Må være i live når den får offentlig indeks, eller vært tatt inn til semin som ungbukk.*
 - *Kan ikke ha fått avlsstatuetten tidligere år.*
- *Til oppdretter/besetning:*
 - *Oppdretter må være hovedmedlem i NSG eller husstandsmedlem knyttet til et hovedmedlemsskap for besetningen det året bukken får offisiell indeks.*
 - *Besetningen må ha vært avlsbesetning i perioden fra bukken ble født til den fikk offisiell indeks.*
- *Dersom det er flere bukker som har samme avlsverdi, er det den bukken som har flest analyser bak avlsverdien som blir rangert først*

Novemberindeksen 2015:

Kåringsnr.	Navn	Avls- verdi	Kase -in	Døtre i produksjon				Jurv
				Besetn.	Døtre	Kontr.	Analysert	Døtre
2009377	Blåmann	139	2	1	12	173	122	12
2012247	Blakken	138	5	2	7	52	36	7
2011148	Brokken	136	5	4	40	294	209	40

- **2009377 Blåmann** er født og granska i besetning til Anna og Hallvard Veen. Bukken var også den nest beste bukken i avlsstatuettsvurderingen i 2014.

Vedtak:

Fagrådet for geit råder styret i NSG å tildele avlsstatuetten for beste avkomsgransket bukk i 2015 til Anna og Hallvard Veen fra Vikeså i Rogaland.

23 Tilskuddsutbetaling 2015

Saksbehandler: Ewa Wallin

Dokument som følger saken:

- Oversikt over tilskuddsutbetaling 2015

Saksutredning:

Novemberindeksen ligger til grunn for tilskuddsutbetalingen for 2012-årgangen med prøvebukker. Totalt 39 bukker er berettiget granskingstilskudd.

Seminkravet:

- Besetningen som gransker prøvebukker må samtidig oppnå seminkravet, dvs. at i samme sesongen som prøvebukken brukes blir det gjennomført inseminasjoner som resulterer i påsett av semindøtre i samme årgang som døtre til prøvebukken.
- En avlsbesetning som gransker i egen flokk må ha minst 3 semindøtre, en bukkering må ha minst 6 semindøtre fordelt på minst 2 besetninger.
- Besetninger som ikke oppfyller seminkravet vil få redusert det opprinnelige granskingstilskuddet de er berettiget til med 50 %.

Kravet til bukken:

- Bukken som er berettiget tilskudd må ha minst 120 i samlet avlsverdi ved første indeksskjøring etter at bukken har fylt 6 måneder
- Bukken skal være tilgjengelig til semin ved første offisielle indeks

I følge Fagrådets vedtak (sak 24/12) ang. målsetting for granskingstilskuddssatser for 2013, 2014 og 2015 skal granskingstilskuddet i 2015 ikke inkludere dattertillegget.

Granskingstilskuddet 2015 baserer seg på følgende satser:

Grunnpris per bukk:	kr. 2 600,-
Gjennomsnittlig indekstilskudd per bukk:	kr. 571,-
Beregnet snittpris per bukk:	kr. 3 171,-
Beregnet granskingstilskudd for godkjente bukker:	kr. <u>123 650,-</u>

Alle bukkene kom fra besetninger som har oppfylt seminkravet.

Fra drøftingen:

Avkomsgransking av bukker er et av de viktigste tiltakene i avlsarbeidet på geit. Det er bekymringsfullt at antall granskede bukker bare går nedover for hvert år som går.

I 2015 ble det utbetalt granskingstilskudd for 4 færre bukker sammenliknet med 2014.

På bakgrunn av gjennomgangen av bukker som er kåret i 2012 og som skulle være berettiget granskingstilskudd i 2015 kan en trekke fram følgende årsaker til det stadig minkende antallet bukker som får avkomsgranskingstilskudd:

- 10 % av bukkene hadde ikke 120 i indeks ved 6 mnd. alder
- 12 % av prøvebukkene hadde ikke nok døtre i opprinnelsesbesetningen
- 8 % av prøvebukkene ble solgt/døde før bukken fikk offisiell indeks

Det blir også viktig framover å undersøke hvorfor kun halvparten av alle innmeldte prøvebukker er på lista over de som er berettiget granskingstilskuddet.

Målsetningen er å avkomsgranske flere bukker per årgang, med ca. 60 avlsbesetninger og minst 2 granska bukker per besetning bør vi i utgangspunktet ha 120 bukker som potensielt sett skal kunne være berettiget granskingstilskudd.

Et tiltak som ble fremmet i møtet er at alle avlsbesetningene får personlig oppfølging av rådgiver geit på telefon. Oppfølging av avlsbesetningen bør skje på et tidlig tidspunkt på året slik at produsenten får nødvendig faglig støtte i forhold til paring, påsett og valg av prøvebukker.

Tilskudds-år	Bukke-årgang	Antall innmeldte prøvebukker	Antall bukker på tilskudds-lista	Antall bukker med 120 i indeks*	Antall bukker med offisiell indeks**	Oppfylt seminkrav
2015	2012	114	57	51	39	39
2016	2013	112				
2017	2014	136				
2018	2015	142				

*Antall prøvebukker i besetningene som har fått 120 i indeks ved 6 mnd. alder

** Antall bukker som er ferdig gransket (har fått offisiell indeks) og fremdeles er i opprinnelsesbesetningen

Vedtak:

Utbetaling av granskingstilskudd for 2015 godkjennes.

Rådgiver geit har fått i oppgave å følge opp alle avlsbesetninger og gi råd i forhold til gransking av prøvebukker i egen besetning og ellers riktig gjennomføring av alle avlstilltakene.

24 Kvotedrøftingene

På forrige møte i Fagrådet for geit fikk leder i fagrådet, Tone Edland, i oppgave å ta opp med styret i NSG fastsetting av forholdstall på geitemelkskvote for 2016. Etter at styret i NSG behandlet innspillet fra Fagrådet ble det 4. nov. 2015 sendt et brev fra NSG til Faglagene i forkant av møte mellom Faglagene, Tine og Landbruks- og matdepartementet. Referat fra møte, 18. nov. 2015 mellom overfor nevnte partene resulterte i følgende konklusjon:

«Landbruks- og matdepartementet fastsetter forholdstallet for disponibel kvote for geitemelk til 0,97 i 2016. Forholdstallet for grunnkvote fastsettes til 1,00.»

25 Innspill til jordbruksforhandlinger 2016

Skal Fagrådet bidra med innspill til NSG i Jordbruksforhandlingene 2016?

Fra drøftingen

Medlemmer av Fagrådet representerer forskjellige organisasjoner derfor blir det ikke riktig for Fagrådets medlemmer å komme med innspill til Jordbruksforhandlingene.

Innspill til Jordbruksforhandlingene sender NSG sentralt på bakgrunn av innspill fra geitemelkprodusenter organisert i NSG.

Vedtak:

- 1) Fagrådet engasjerer seg ikke direkte i NSG sine innspill til Jordbruksforhandlingene.
- 2) Tone tar opp i styret i NSG om NSG bør lage et "hefte" med tema for Jordbruksforhandlingene, slik at lokallag/fylkeslag jobber seg gjennom de sentrale temaene i sine innspill til styret.
- 3) Styret kan bruke de direktevalgte geiterepresentantene i representantskapet og de 3 tillitsvalgte i Fagrådet som "høringsinstans" i forbindelse med Jordbruksforhandlingene, både før og etter at lokal- og fylkeslag har behandlet saken.

26 Eventuelt